

ВАТРА

Ту мене мати породила, солодким молоком кормила, ту хочу жити умирати, де жили мій отець і мати

**Христос
Воскрес!**

**В веснянім
№ часопису**

**„ ... ВИТАНЦЮ,
СВОЇ МЛАДІ ЧАСИ ”**

Х З'їзд Об'єднання лемків

Х З'їзд Об'єднання лемків **«Відповідальні за спільне»**

Звітує Голова Об'єднання лемків Штефан Клапик;
За президіальним столом: Лука Гіба, Григорій Троханівський

Микола Ярмолюк - радник Посла України
в Польщі з вітальним словом

Квіти з рук Голови ОЛ Штефана Клапика приймає
гість З'їзду Ярослав Галик - Голова Світової
федерації українських-лемківських об'єднань

30-літній доробок ОЛ представляють:
Анна Баняс и Григорій Суханич

Зліва: Михайло Маркович,
Мирослав Богонь, Іван Криницький

майбутнє»

будинку Староства в Горлицях 9 лютого 2019 рока. Тот же будинок бив свідком ювілейного з'їзду нашої організації, яка святкує тепер тридцятьліття свого існування. Свідками било тіж веце як 20 почесних гости – а били межде нима варшавски і не лем політики, самоурядовці з гмін і повітів, де живут наши люде, дипломати, голови інчих лемківських організацій, представники Державних лісів, члени громадских організацій, журналісти. А што поєднувало шитких почесних гости? Їхня симпатія до ОЛ, довголітня співпраця, але тіж бажаня дашто пораїти, вказати помилки в діянях ОЛ, або і за дашто похвалити, што дуже з них чинило в своїх промовах. По-мо-йому логічним є, же коли хочеме брати в свої руки відповідальніст за майбутнє – мусиме тіж добрі запам'ятати світлі і темні кольори того, што лишаєме в минулім. Цілий з'їзд дало ся чути своєрідне підохочіння. Кожен видів як – надіюся, же в позитивнім напрямі - змінилася організація за останніх три роки (то є од IX з'їзду), а до того іщи били

представлени підсумки існування ОЛ од 1989 р. Кеби делегатам било мало – то іщи до того дістали презентацію стратегії ОЛ на найближчи роки, над яком працювали-зме в 2017 і 2018 р. Думам, же маючи перед очима шитко виже мном згадане, юж ниhto не годе бив повісти, же наша організація не має легітимації, сили для праці і засобів, би взяти відповідальніст за майбутнє лемківской громади.

Та очевидно крім плянів, підсумків і розрахунків з далеким минулим і майбутнім, X з'їзд мусів тіж (як шитки перед ним) присвятити увагу «близкому» (і не менше важливому) минулому і майбутньому. Зато делегати мусіли прийняти звіти комісій і Головной управи за попередню каденцію і вибрати нови органи ОЛ. До складу Головной управи гвошли: голова - Штефан Клапик, заступники голови - Василь Шлянта, Адам Вев'юрка, Григорій Суханич, секретар – Наталія Гладик, скарбник – Штефан Лукачин, члени Президії – Ярослав Чухта, Еміль Гойсак, члени: Анна Баняс, Андрій Барна, Анна Буковска, Лука Гиба, Андрій Ксенич, Юрко Лабівський, Олександр Маслей, Емілія Пиж, Яцко Ставиский, Григорій Троханівський, Лідія Тілявска.

В «Ватрі» найдете промову, яку виголосив Штефан Клапик – переобраний на з'їзді голова ОЛ. Думам, же коли єй прочитате, будете мати уяву того, што діялося 9 лютого в Горлицях. Хто знає, може і забagnetе приїхати на XI з'їзд?

— • —

Зміст:

❖ Обкладинка:

Христос Воскрес!: Праці Тереси Драпали з Тихів, нагороджени ІІ місцьом в кат. „техніки мішани„ - 47 Загальнопольский конкурс писанок ім. М. Ковальського в Гожові Влкл.

„ ... ВЫТАНЦЮЮ, СВОЇ МЛАДЫ ЧАСЫ”: учасники остатковей забави в Лігниці, 9 ІІІ 2019 р. Саля Бальова «Копча».

X з'їзд ОЛ: Квіти з рук Голови ОЛ Штефана Клапика приймає гіст з'їзду Ева Подленцка - Уповноважена Малопольского воеводи з питань нац-етно меншин.

❖ Фотографії:

Олександр Маслей, Мілько Гойсак, Данута Стависка, Наталія Гладик, Марія Птак, Катерина Гойсак, Богдан Бухта, Петро Баняс, Лех Домінік, lemkuunion.pl

- 2 ВІДПОВІДАЛЬНИ ЗА СПІЛЬНЕ МАЙБУТНЄ - Г. Суханич
- 4 ПРОМОВА ГОЛОВИ ОЛ ШТЕФАНА КЛАПИКА
- 8 УХВАЛИ X З'ЇЗДУ ОБ'ЄДНАННЯ ЛЕМКІВ
- 10 ДО 70-ЛІТТЯ ПРОФ. В. МОКРОГО - В. Шлянта
- 11 ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ - А. Вев'юрка
- 12 КОНКУРС МАЛЮНКУ ЧАС ГОЛОСИТИ
- 13 НЕСЛИ ДОБРУ ВІСТКУ - Л. Шкварла, В. Гойсак
- 14 А ШТО ЧУТИ НА АНТОНИЧІВЦІ - Н. Гладик
- 16 ОСТАТКОВА ЗАБАВА - А. Вев'юрка
- 17 ВЕРТАЙМЕ ДО ДАВНИХ ІМЕН - А. Вев'юрка
- 18 В ПОРОГАХ НАШОГО ЛІЦЕЮ - А. Вев'юрка
- 19 ВЕСІЛЬНИ ЗНИМКИ
- 20 МАНДРІВКИ ЛЕМКІВЩИНОМ - А. Вев'юрка
- 21 З ДОМАШНЬОЙ АПТЕЧКИ - Чуґаня
- 22 СПОМИН - А. Вев'юрка
- 23 СПОМИН - Я. Галик
- 24 ІНФО ЗА ЛЕМ-ЧАСОМ - М. Гойсак
- 27 ПИСАНКИ-ВИПАЛЯНКИ З МАЛАСТОВА
- 28 ПИСАНКИ 47 КОНКУРСУ ІМ. М. КОВАЛЬСКОГО

*І так настала головна подія
церковного календаря — Великден.*

*Най тот Світлий П'разник
наповнит Вашу хижу силом позитивних
емоцій, запахом печених пасок, красом
розписаних яєц і почуттям щирої віри,
а молитви отворят души рідних
для світу і спокою.*

*Святкуйте Воскресіння Христове
дарами природи, писанками,
дзвонте в дзвони,
бо Христос Воскрес!*

*Головна управа Об'єднання лемків
Редактори часопису „Ватра”*

Промова

**голови ОЛ Штефана Клапика
на Х З'їзді 09.02.2019 р.**

Дороги Делегати, вельмишановни Гости!
Моя промова не буде обмежена лем до під-
сумків останніх трьох років, а буде так
з огляду на того, же маме тепер ювілейний,
десятий З'їзд, доторкаючий багатьох досяг-
нінь, але тіж проблем лемківської громади.

Ким зме?

Лемки - то історични русини, яки споконвічно били і сут жителями території, яку гнеска зове-
ме Лемківщином. Засвідчають того локаційни
акти наших сел і признани нам в них права
і обов'язки. Мам на думці передошитим
XIV столітя, што не значит, же наши предки
не жили на тій землі до того часу. Підвер-
джиньом сут тіж історични джерела. Хочу
однозначно підчеркнути, же русини прийняли
християнство з Київської Руси, для якої сто-
личним містом бив Київ. В гнешній добі лемки
сут вірними як Православної церкви, так
і Греко-католицької. Цінности, яки передаєме
з покоління на покоління то:

- глибока віра в Бога
- робітність
- чесність
- чест
- жичливість
- пошана для найближчих сусідів і інших наро-
дів (згідні з принципом: хочеш, би тя шанували
- шануй і ти інших)
- чужом є для нас ненавист, попри шитки
кривди, котрих зме досвідчили
- впертість (згідні з принципом: знаш рахувати,
рахуй лем на себе)

**Досягніня, успіхи і моральне богатство
наших предків то:**

- вибудувани спільним трудом церкви, в яких
до гнеска заносиме молитви
- наша бесіда, яку уживаме на штоден
- наши дії і стосунк до переломових по-
дій історії – ту можеме згадати, наприклад,
оборону Польщі разом з поляками перед
шведськими військами в роках 1655-1660 ци
оборону русинами землі роду Стадницьких
з Навойови в часі антишляхотської реbelie Яку-
ба Шелі в 1846 р., котром барз вміло стерува-
ли австро-угорски урядники і шандоре
- наш вклад в суспільне життя – лемки все бра-
ли в ним участ і били шанувани за їхню му-
дрість, нескоріст до сварок, смиренність і чест.
Одплатилося нам того, наприклад, вибором
на ректора Ягеллонського університету
проф. Еміліяна Чирняньського, а в гнешній добі
назвийме, наприклад, барз високу позицію

проф. Івана Крилівського медже польськими хірургами
- навіть негативні постаті нашої історії, такі як Іван Фуджак чи гененал Остап Стеца, бліднут, коли порівняти їх з моральном поставом священнослужителів обох конфесій, таких як отець митрат Штефан Дзюбина з Гладішова чи архієпископ Адам (Олександр Дубец) з Фльоринки і дуже-предуже інших
- моральна постава, досягнення і житєва мудрість Михайла Ковальського, Штефана Дзямби, Петра Шафрана, Теодора Гоча, Петра Чухти, Івана Криницького чи Едмунда Балукі – лемка з-під Коросна, який в 1970 р. керував страйком в Щеціні. То лем приклади, не годен тепер перерахувати шитких героїчних членів нашої громади.

Лемки гнеска

Тепер, шановни, хочу повісти дакус о організаціях, яки працюють в лемківским середовищі.

30 грудня 1989 р. засноване било Об'єднання лемків, організація, яка діє на основі свого статуту і польского закону. Гнеска серед нашої громади працює 12 різних організацій, медже нима і наша. Кожна має свої цілі і пріоритети, з декотрима співпрацюєме барз тісно, з інчима менше.

Хочу рішучо підчеркнути, же лемківске суспільство не є поділене, як декотри деклярують або хочут, би так било. Я ставлям свою діагнозу – попри міцни старання і заангажування великих засобів, зовнішні сили не будут успішні в тим, би нас зосварити і утвердити поділи медже нами. Можеме мати різні погляди на декотри справи, та єм впевнений, же сами даме собі раду без «жичливих» нам раїтелів і опікунів. Декотри лідери мали би задуматися, чи не треба би юж скінчити з голошенима публічні фалечними теоріями о тім, як хочеме їх знищити. Відповідам їм, же ОЛ є отворене на діалог і співпрацю, та як то бесідуют: «до танга потрібних двоє». Не сут для нас контроверсійні постаті і спадщина Богдана Ігоря Антонича, Івана Франка, Андрія (Енді) Варголі чи Епіфанія Дровняка, та не будеме іти рука в руку з отцьом Дмитром Сидором з Ужгорода чи проф. Паулом Робертом Магочім з Канади. Намісто пропоную, наприклад, проф. Нормана Дейвіса, а то тіж медженародний авторитет. Масова участ лемків з різних части світа во Святі лемківской культури, яким є «Лемківска ватра» в Ждини, заперечує теорії о внутрішніх поділах нашого суспільства. Хочу перепросити представників польской влади за того, же мусят часом слухати неприємних виступлєнь представників декотрих лемківских організацій. Прийшов час, би лишити такі фалечні декларації, бо ніде нас они не ведут. Об'єднання лемків не гвойде в чийси інтригантски гри, не буде тіж

позивати приватні особи до суду (як то чинят інші) за критику, бо не вартат витрачувати великі гроши на реномуваних адукатив, ліпше призначити тоти пінязи на хосенніші цілі. Радієме поставом люди, яки штотдня працюють для розвитку нашої культури – сут засновниками лемківских ансамблів, музеїв, директорами шкіл, представниками багатьох інших професій. Чужима сут для них думки, би ділити люди, їх пасія то креативна робота. Гнеска сут з нами як гонорови Гости З'їзду і тим радієме, бо є то наша спільна відповідь на недійснї і неіснуючі поділи.

Статус і позиція ОЛ

Зме горди з того, што за останніх 30 років подарилося нам досягнути, та не попадаме в фалечний і надмірний оптимізм. В своїй роботі керуємеся розумом і розвагом. Якшто береме на варштат теми тяжки, а даколи і контроверсійні, не робиме того з наміром «каламучиня води», лем намагамеся об'єктивні презентувати нашу точку зору, мериторичні доказати свої постулати і переконати партнерів, чом є то для нас важливе. Так било в часі семирічної справи в суді о повернення Епіфанію Дровняку його тотожности, як тіж при різних «пригодах», доторкаючих місця і самой будови пам'яника Дровнякови в Криниці.

Дуже води сплинуло в ріках од Дунайця на заході по Сян і Ославу на сході, закла випрацювано било юридичну пут для повернення незаконно одобраного нашим людям майна. Гнес юж тот процес повернення триває, а особливо доторкаєся лісів. Щиро дякую пану Янові Косьоровському, директору Регіональної дирекції державних лісів в Кракові і пану Юзефови Легутці, голові горлицького Надлісництва за того, же прийняли наше запрошіння і сут з нами гнеска як наши гонорови Гости. Наша співпраця з вами є основана не лем на державнім законі, але тіж подарилося нам випрацювати такі способи і форми співпраці, яки несут корист і Державним лісам, і нашій громаді. Дякую вам, пане директоре, бо дуже своїх сил вклали-сте в правильніст процесу повернення нашого майна. Слова подяка зложени на ваши руки передаю тіж шитким надлісничим, лісникам і працівникам адміністрації, котри берут участ в тим же процесі. Є то демонстрація того, же навіть барз тяжкі проблеми (а медже нима без сумніву поставити треба повернення лемківского майна) можеме разом справні вирішити з пошаном для державних законів.

ОЛ є вірогідним партнером, дотримуючим договорів і даного слова. На Лемківску ватру в Ждини все просиме польски ансамблі, бо і наши партнери до себе нас просят. Плекаме близкі реляції з польськими гуралями і по-

гужанами, бо подля нас треба вказувати пребогату культурну спадщину нашого пограничя.

Наша організація є аполітична, але наши члени або симпатики в активний спосіб берут участь в політичній життю як кандидати різних виборчих комітетів, в льокальних і загальнодержавних виборах. Особливо позитивні наслідки той активності видно в льокальних виборах. Дякуємо за підтримку, поміч і співпрацю шитким політикам і урядам - льокальним і державним.

Наш стосунок до українства

Найбільша група лемків мусіла лишити свої землі і була насильно вивезена на територію гнешньої України. Зато тепер в Україні найдемо найвеце лемків. Природнім є, же маме приватні контакти з нашими родинами в Україні, а як організація співпрацюємо з лемківськими організаціями по українським боці границі.

Тяжки справи в польско-українських відносинах мали би бити і мусят бити рішани на основі взаємного зрозуміння, прощення і поєднання. Є то тяжкий процес, який фурт іде. Взаємні реляції медже поляками і українцями дають запоруку того, же ворожнеча уступится симпатії і пошані. Важливим є, би дипломатичні відносини медже обома державами підкріпляли той же процес. Дякуємо українській стороні того процесу за високе оцініня задіяности лемків в обширі розвитку культури і демократії в Україні. Наши краяне вносили і фурт вносять невід'ємний вклад в розвиток української держави.

Никому не наказували-зме і не наказуємо, би почував себе українцєм. Є то персональне питання кожного з нас. Важливим є, би зме шитки знали свою історію, плекали традицію, бесідували по-лемківськи і били чесними людьми, бо до того зобов'язує нас спадщина наших предків.

Наши реляції з українськими організаціями в Польщі били, сут і будут утримувані на основі взаємної пошани і співпраці на тих нивах, котри сут нам близки, як напр. пам'ят о жертвах помордуваних в концтаборі Явожно. Заходимеся і співпрацюємо з тима, з якими ділиме спільну систему цінности, є то наш свідомий вибір і нікому не дає то права на підважання го і творіння фалечних теорій. Не є для нас інтересним, яки вибори чинят про себе інчи люде, бо кожен несе відповідальність за свої вибори. Бесідували зо собом

по-лемківськи наши предки, бесідуємо ми і будут бесідувати наступні покоління, бо є то наш святий обов'язок.

В ОЛ кожен голос і думка має ідентичну вартість – ци то голос голови ци рядового члена, ци дахто має 20 або 80 років.

Стратегічні рішіння випрацьовуємо разом, разом тіж їх реалізуємо і несе́ме відповідальність за свої вибори. В той каденції (2016-2019) як і в минулих, тримали-зме ся обраного напряду, намагаючися діяти професійно. Міцніше, як перед тим, намагали-зме ся глядати одповіді, як пристати до дійсности, яка скоро ся змінят. Плодом того є зрихтувана в 2018 р. стратегія розвитку нашої організації, яку в дальшій частині 3'їзду запрезентуємо делегатам.

Кожна злотівка є в раціональний спосіб видаткувана і евіденційована. Ваньо Криницький повів мі колиси: «Так газдуй, жеби ти хвачало на шитко!» Тих слів ся дотримую – я і люде працюючи зо мною. Газдуємо так, би било на парудесят культурних подій, ремонтування наших об'єктів, печатання нашого квартальника і на податки, яки платиме. Неєден хотів би мати веце гроши. Ми тіж, та знаме тішитися тим, што маме і ділитися з інчима. На прохання пароха з горлицького костела святої Ядвіги безплатно дали зме наш об'єкт в Ждини на потреби прочанів. Знавем, же треба так зробити, попросив-єм газду нашого об'єкту, би поміг нашим гостям, бо не мали досвіду з таким подіяями.

Ціни фурт зростають, а з нима і кошти наших

подій. Мусиме немало думати, коли твориме бюджет наприклад «Лемківської ватри», би виповнити шитки формальні вимоги, пов'язані з законом о безпеці масових імпрез. Водночас тоті фінансови обмежия не можут мати впливу на якіст програми цілої події. То робота нелегка, та вміло даєме собі з ньом раду. Про ня, найвекшу радіст приносить то, же шитки наши «штандарови» події реалізуют люде молоді. Є то наприклад «Лемківська ватра» в Ждини, Лемківски кермеши, Центр культури ім. Богдана Ігоря Антонича і його діяльніст, Лемківська спартакіада, дитячо-молодіжний ансамбль «Лемківський перстеник», Лемківський Єрусалим. Барз вам за тото шитко дякую. Окреми подякування складам на руки молоді, яка шторік організує колядування на Лемківщині. Дякую цілій Управі за працю в тій каденції, а особливо членам Президії, яки вклали барз дуже зусилля, би зме били в тім місци, в яким зме тепер. Дякую тіж шитким моїм попередникам і людя, яки мали неоцінений вклад в розвиток ОЛ.

Дороги!

Наше життя не дасться звести лем до нашої організації. То лем малий фалаток, наша пасія, наш обов'язок. Барз добрі знали ся од-найти в публічній просторі наши предки, робиме тото і ми гнеска. Члени ОЛ на штоден працюют в фірмах, урядах і ріжних інституціях. Делегати нашого З'їзду - то медже інчим працівники університетів, вчителі, лікарі, адукати, підприємці, журналісти. Од недавна дуже чуєме о нашим країні Ярославі Крилів-ским, який не ганьбится своїх корени

і взяв на себе тяжку задачу рятування клубу «Вісла Краків». Вказує то ясно на факт, же зме людя суспільні відповідальніма, о своїй гміні радиме «наша гміна», о повіті «наш повіт», а не «їхній, їхне».

В Польщі часто ради розраховуєме інчих, а не знаме взріти того, што називаєме добром. Позитивні бесідуєме о інчих на їхніх похоронах. Запросив-єм гнеска на наш З'їзд пана Анджея Хроновського – віце-маршалка Сенату і міністра Скарбу, аби-м міг подякувати за шитко, што зробив для Польщі, нашого регіону і для мене особисто. Пан Анджей то человек неймовірно чесний і барз скромний. Радію тим, же стрінув-єм го на дорозі свого життя. Як міністр фінансів врятував Державний заклад страхування (PZU), не годен повісти кілко тепер треба би било заплатити, би далі була то польська фірма. Роки судових процесів, великі витрати фінансові, а на кінці єден судя, коли читав вирок о невинности Анджея Хроновського повів: «Дякую вам, пане міністре!». Дякую і я тобі, Анджею! Дякую за то, же будучи віце-маршалком Сенату приймав-єс нас о першій годині ночі в своїм кабінеті. Дякую тіж за слова, яки нераз звучали з Твоїх уст в нашій обороні: «Якшто їх не знаш і не знаш, што роблят, то ліпше нич не гвар». Дякую, же-с прийняв наше запрошіння і далі утримуєме близькі реляції. То є назване мною добро, яке є коло нас, а даколи не знаме го взріти.

Дякую за вашу увагу.

Записав Григорій Суханич

UCHWAŁA I

X. Zjazdu Zjednoczenia Łemków z dnia 09 lutego 2019 r.

Delegaci społeczności łemkowskiej z całej Polski zgromadzeni na X. Zeździe Zjednoczenia Łemków w Gorlicach podtrzymują swoją otwartość do jednoczenia środowiska łemkowskiego oraz współpracy z innymi organizacjami łemkowskimi.

Zjednoczenie Łemków jest otwartą, twórczą i dynamiczną organizacją, odwołującą się do tradycji wyrastających z historycznej Rusi Kijowskiej. Skupia Łemków o różnym światopoglądzie, których łączy potrzeba zachowania łemkowskiej tożsamości.

Jej wartości to: otwartość, patriotyzm, szacunek dla różnorodności światopoglądowej, szczerość i profesjonalizm. Głównym motywatorem jej działalności jest chęć zatrzymania asymilacji i zagwarantowania kulturze łemkowskiej miejsca w nowoczesnym świecie.

Nasz głęboki niepokój wywołują nieustające próby rozpalać podziałów i animozji, jesteśmy przekonani, że jedność i współpraca będzie najpewniejszym gwarantem zapewniającym przetrwanie, ale i rozwój naszej społeczności.

Delegaci X. Zjazdu Zjednoczenia Łemków

UCHWAŁA II

X. Zjazdu Zjednoczenia Łemków z dnia 9 lutego 2019 r.

My, delegaci na X. Zjazd Zjednoczenia Łemków wyrażamy zaniepokojenie z powodu podejmowanych prób ograniczania naszych swobód, a mianowicie podważania prawa do stosowania własnych środków komunikacji językowej oddających specyfikę i różnorodność gwar łemkowskich, którymi posługuje się rozproszona społeczność łemkowska w Polsce i za granicą.

Zjednoczenie Łemków w swojej działalności społeczno-kulturalnej nie ogranicza osobom reprezentującym naszą spolaryzowaną łemkowską społeczność możliwości wypowiadania się w gwarze swojej rodzimej miejscowości czy też regionu (gwary zachodnio-, środkowo- lub wschodniołemkowskie). W publikowanych przez nas materiałach funkcjonują zatem obok siebie różne kody językowe, odzwierciedlające bogactwo językowe i specyfikę kulturową Łemków pochodzących z różnych zakątków Łemkowszczyzny. Stosowanie natomiast ujednoliconego „skodyfikowanego języka łemkowskiego”, opartego głównie na gwarach okolic Krynicy oraz zawierającego szczególnie dużo zapożyczeń z języków obcych oraz sztucznie utworzonych słów, prowadzi do wyjąłowienia rodzimego językowego bogactwa Łemkowszczyzny i - podobnie jak w okresie II Rzeczypospolitej podczas nieudanej próby jego zaszczepienia wśród Łemków - służy raczej do celów politycznych i wprowadza zamęt w środowisku łemkowskim, pogłębiając wewnętrzne jego podziały i rodząc niepotrzebne napięcia.

Uzurpacja wybranych środowisk łemkowskich do wyłącznego prawa stosowania „łemkowskiego esperanto” - nienaturalnego dla Łemkowszczyzny „skodyfikowanego języka łem-

kowskiego” oraz narzucanie pozostałej części środowisk łemkowskich obowiązku stosowania ww. „języka” w mowie i na piśmie godzi w demokratyczne prawa wolnych społeczeństw oraz jednostek do pielęgnowania własnej odrębności kulturowej, w tym zachowania spuścizny językowej Łemkowszczyzny. Ponadto stosowanie sztucznie narzuconego „języka łemkowskiego” prowadzi do wystąpienia nieodwracalnych zmian w leksykonie i gramatyce młodego pokolenia Łemków. W poszczególnych miejscowościach Łemkowszczyzny wypierane zostają gdzie indziej nie występujące zwroty, słowa, końcówki, konstrukcje składniowe.

Szeroko rozumiane wielowiekowe bogactwo kulturowe Łemków, w tym bogactwo gwarowe wciąż żywej Łemkowszczyzny dalece wybiega od obcych kulturze łemkowskiej sztucznych standardów narzucanych przez grono „wszechwiedzących”, lobbujących własne polityczne interesy oraz „etnobiznes”, których działalność niestety podyktowana jest kompleksem niższości, prowincjonalności wobec społeczeństwa większościowego.

Wyrażamy również zaniepokojenie z powodu podejmowanych prób wpływania na ograniczenie naszego prawa do samookreślenia swojej przynależności kulturowej, narodowej czy też językowej.

Niezaprzeczalnym jest fakt przynależności kulturowego obszaru Łemkowszczyzny do wschodniego kręgu kulturowego i historycznej Rusi Kijowskiej. Wynikający z tysiącletniej tradycji związek Rusinów-Łemków z tradycją bizantyń-

ską, świętymi Rusi Kijowskiej - Olgą i Włodzimierzem, których wizerunki zdobią wnętrza świątyn na Łemkowszczyźnie, stoi w sprzeczności z kolejną bezpardonową próbą odrywania nas Łemków od rodzimych wielowiekowych korzeni w imię tzw. „politycznego rusinizmu”, stanowiącego element imperialistycznej pajęczyny nieanonimowego sąsiada.

Podejmowane próby wprowadzania wyłączości na to co łemkowskie, uzurpacja prawa do reprezentowania wszystkich Łemków, stosowanie wyimaginowanych oskarżeń wobec organizacji łemkowskich o ukraińskiej proweniencji, zaprzeczanie ich łemkowskości, wymuszanie wyłącznie łemkowskiej samoidentyfikacji, dezawuowanie Zjednoczenia Łemków w opinii publicznej jako organizacji niełemkowskiej, świadczą tylko o małostkowości wąskiej grupy osób nastawionej na czerpanie profitów z wyłączości na tematykę łemkowską.

Kierowane pod adresem Zjednoczenia Łemków oraz innych stowarzyszeń łemkowskich oskarżenia o ukrajinizację Łemków w rzeczywistości służą odwróceniu uwagi od problemu postępującej polonizacji społeczności łemkowskiej w Polsce oraz braku odwagi do przyznania, iż jednostronna działalność oświatowa wybranych środowisk łemkowskich prowadzi do pogłębiania wewnątrzłemkowskich podziałów społecznych. Tendencyjna polityka oparta na ukrajinofobii i szukaniu wyimaginowanego wroga stwarza fałszywe przekonanie, iż można budować łemkowską przyszłość w oderwaniu od rzeczywistości, naturalnych potrzeb współistnienia członków łemkowskiej chrześcijańskiej społeczności. Celowa nasiąknięta awersją do pozostałych Łemków postawa wybranych środowisk łemkowskich całkowicie wyklucza partnerstwo, współpracę, odrzucając chociażby wyciągniętą rękę Zjednoczenia Łemków do wspólnego uczczenia przez wszystkie organizacje łemkowskie w Polsce 70 rocznicy Akcji „Wisła”. Ten łemkowski separatyzm okaleczający wielowiekowy dorobek Łemkowszczyzny negatywnie wpływa na obraz Łemków w świecie, a dorobiony klucz „rusinizmu” otwiera pole do manipulacji i wplątuje Łemków w sprawy im obce, kreując utopijną ideologię rusińskiego kulturowego bytu.

Reprezentując społeczność łemkowską jako największa łemkowska organizacja społeczno-kulturalna podkreślamy, iż wszelkie próby ograniczania naszych praw do swobodnego wypowiedzania się i samoidentyfikacji stoją w sprzeczności z zapisami Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka oraz Konstytucji RP.

Delegaci X. Zjazdu Zjednoczenia Łemków

Рекомендуємо статтю Земовіта Щерка

№ 8 POLITYKA, 20.02 - 26.02.2019 р.

„Walenie głowami przy wstawianiu z kolan”

(ниже фрагменти)

Jednym z ważniejszych działaczy rusińskich w Użhorodzie jest prawosławny ksiądz Dmytro Sydor, który wyraźnie trzyma stronę Rosji. Podczas kazań wychwala filozofię „wstawiania z kolan przez russkij mir”. To pokrywa się w zasadzie z narracją ukraińskich, węgierskich czy słowackich nacjonalistów. Różnią się one, jak wiadomo również z naszego podwórka, wyłącznie kierunkiem szukania oparcia. Rusini, wspierani strategicznie przez Polskę i Węgry (Polska, aby rozbić dążenia do zjednoczenia wschodniostowiańskich mniejszości na swoim terytorium, od zawsze wspiera np. antyukraińskie łemkowskie organizacje), zwracają się często ku Rosji. Przedstawianej jako prawosławna obrończyni ich interesów przed gnębiącymi ich sąsiadami. Dmytro Sydor reprezentuje taką właśnie opcję. I jest mocno przeciwny przejściu Kościoła prawosławnego spod patriarchatu moskiewskiego pod ukraiński.(...)

O Sydorze pierwszy raz usłyszałem w 2008 r., gdy podczas przewodzonego przez siebie „Sejmu” Rusinów ogłosił, że Zakarpacie zaraz ogłosi niepodległość. Sprawa była dęta, w Użhorodzie nie było bowiem widać ani niepodległościowej gorączki, ani nawet zbyt wielu Rusinów. Ukraińska prasa pisała wtedy, że Sydor jest finansowany przez Moskwę. On sam robił wiele, by te plotki potwierdzić.(...) Kilka lat później ukraiński sąd skazał go na wyrok w zawieszeniu za „działalność skierowaną przeciwko integralności terytorialnej Ukrainy”. Po wyroku Sydor przycichł na Ukrainie, ale zaczął się pojawiać w Polsce. Widziano go w prawosławnej cerkwi w Bartnem, w prawosławnej parafii w Gorlicach, a także na spotkaniach organizowanych przez łemkowską Ruską Bursę, organizację współfinansowaną przez polskie MSW.

- To wszystko jest zasada divide et impera - mówi działaczka jednej z rusińskich, ale proukraińskiej organizacji w Polsce. - Przecież to Polacy jeszcze przed wojną właściwie stworzyli Łemków, żeby podzielić Ukraińców na swoich terenach. To samo robią Rosjanie. Jeśli to samo powiedzieć na przykład Rusinom sympatyzującym z Ruską Bursą, stanowczo odcinającym się od ukraińskości, zawrzą. Nikt Łemków nie tworzył, sami się stworzyli, są w Karpatach od zawsze. - Przede wszystkim to nikt Łemków nie pytał, czy chcą być Ukraińcami - mówi szef Ruskiej Bursy Damian Trochanowski. Sam od ruskiego mira się odcina, ale przyznaje, że Sydor u nich był. „Chyba raz” (był częściej, znaleźć można jego zdjęcia podczas wizyt w Ruskiej Bursie w 2016 i 2017 r., w rocznicę akcji „Wisła”).

(повний текст:

lemkounion.pl/archiwum/walenie.html)

Професор Володимир Мокрий

народився 18 квітня 1949 р. у Драві, Бартошицького повіту, колишнього ольштинського воєводства, куди його рідня була депортована в рамках акції «Вісла». Початкову школу закінчив в Ольштині у 1962 р., а в 1966 р. - ліцей

ТЕКСТ **ВАСИЛЬ ШЛЯНТА**

Професор Володимир Мокрий з модератором Богданом Гуком під час конференції, присвяченій 70 роковинам «Акції Вісла», Центр культури ім. Б.-І. Антонича, Горлиці, 2017

в Лігниці, клас В. Длугош. У 1972 р. у Ягеллонському університеті одержав магістерський диплом з історії східнослов'янської літератури. У 1978 р. захистив кандидатську дисертацію (doktor), а в 1997 докторську (doktor hab.). Його наукові зацікавлення – це, зокрема, культурно-літературне життя українців у Галичині у XIX ст., український романтизм, філософсько-релігійні аспекти творчості Г. Сковороди, Т. Шевченка, М. Шашкевича тощо. Звання професора одержав у 2002 р.

На основі одержаної папської нагороди, невідомий громадський діяч у 1987 р. заснував у Кракові «Фундацію св. Володимира - Хрестителя Київської Русі». Фундація була створена для підтримки і популяризації української науки і християнської культури, задля взаєморозуміння і поєднання поляків та українців. Осідком Фундації стали будинки Курії при вул. Канонічій в Кракові, які договором уступлено фундації на певний строк з можливістю продовження. У рамках Фундації у відремонтованих з руїни приміщеннях діяло видавництво «Швайпольт Фіоль», Галерея українського образотворчого мистецтва, Музей ікон, бібліотека, читальня, книгарня «Нестор», українська кав'ярня. За це, а також за плідну наукову і громадську роботу, спрямовану на українсько-польське порозуміння, вдруге одержав нагороду Івана Павла II.

До 2015 р. існувала екуменічна каплиця перших мучеників Київської Русі свв. Бориса і Гліба, посвячена в 1995 р. римо-католицьким

кардиналом Ф. Махарським, греко-католицьким єпископом І. Мартиняком та священником В. Максимовичем - парохом православної

церкви у Кракові. Ікони для каплиці подарував Юрій Новосільський, а антимінс з мощами святих, з благословення папи Івана Павла II передав кардинал Мирослав Любачівський. 9 червня 1997 р. каплицю відвідав Папа Римський Іван Павло II. На жаль, у вересні 2015 р. і цю каплицю власник нерухомостей наказав відсакралізувати і здемонтувати.

У 1989 р. Володимир Мокрий був кандидатом від Громадянського комітету «Солідарність» до Сейму Польської Народної Республіки. За нього проголосувало 60,1% виборців (33142 голосів) з Гожовського воєводства. Таким чином В. Мокрий - перший після війни українець, який був обраний до складу польського Сейму X-го скликання, членом якого був у 1989-1991 рр. Крім ретельного виконання обов'язків від виборчого округу, він активно представляв також усю українську меншину в Польщі. Сеймова комісія національних меншин з його участю проводила виїздові засідання на Лемківщині.

Їх темою було юридичне виправлення незаконних дій, вчинених комуністичною владою під час депортацій українців та після них.

В. Мокрий є лауреатом міжнародної нагороди Фундації Крижанівських (1992), лауреатом Незалежної Фундації POLCUL FOUNDATION (1997); за діяльність для українсько-польського зближення йому надано Кавалерський Хрест Відродження Польщі (1998). Був завідувачем кафедри україністики Ягеллонського університету в 1999-2003 рр., а з 2004 р. є керівником новоствореної кафедри українознавства на факультеті міжнародних і політичних студій ЯУ. У рідному селі Його батьків за новим «порядком» по депортації не вшанували навіть Божого храму. У зрілому віці Йому близька стала Лемківщина, яка нагадувала втрачену прадідівську малу Батьківщину. Власне Лемківщину Він відвідував і пізнавав, починаючи від місцевих дерев'яних церков. Тут ніби-то рідним селом стало для Нього село Білянка, що на Горличчині. З Лемківщини була Його б.п. дружина Христя (з дому Рогоц). Бути ідейним, заангажованим і діяти для інших людей, для добра загалу - це Його життєвий принцип.

Шановний Пане Професоре, Дорогий Друже Лемківщини, з нагоди 70-ліття прийміть щирі вітання та побажання сил, натхнення та Божого благословення у нелегкій праці на громадській та науковій ниві!

Головна управа ОЛ

День відкритих дверей у лігницькій школі

День відкритих дверей для першого класу ліцею в нашій школі відбувся 21 березня — у перший день весни. Це - як знак для майбутніх учнів нашої школи, що починається в їхньому житті щось нове, що відкриє нову сторінку життя, так само, як і весна будить до життя природу.

А чим ми привітали наших майбутніх учнів? Передовсім цікавими уроками під закликом «Наука – це наше хоббі!» Учні побачили, як танцює наша молодь у шкільних ансамблях, покоштували страви в нашій їдальні та брали участь у спортивних змаганнях. Звичайно,

наші гості могли оглянути приміщення школи, гуртожиток, поспілкуватися з нашими учнями. Маємо свідомість, що це був закороткий час, щоб показати все про нашу школу. Частина наших гостей прибула з батьками - випускниками нашої школи. Це тільки доказ, що це родинна школа, де навчається вже декілька поколінь. Школа в Лігниці завжди єднала історію, традицію нашого народу з сучасним світом, котрий творить майбутнє життя наших учнів. Добре, що це не змінюється, бо це сила і краса лігницької школи. Не забуваймо, що вона завжди відкрита для наших учнів, як і всі українські школи в Польщі.

Віддали честь

22 січня у столітню річницю соборного з'єднання українських земель в одну державу учні Комплексу загальноосвітніх шкіл з українською мовою навчання в Лігниці ім.

Б.І. Антонича віддали честь так званим «кіборгам» - легендарним захисникам донецького аеропорту. Сто років тому 22 січня 2019 року було підписано Акт з'єднання Української Народної Республіки зі столицею у Києві та Західно-Української Народної Республіки зі

столицею у Львові. Відтоді цей день називають Днем Соборності. Вчителі і учні вийшли з класів та взяли за руки символізуючи єдність. Це був також доказ нашої солідарності з сьогодишнім терпінням України — тягарем війни та втратою Донбасу і Криму. Україна може бути тільки тоді щаслива, коли буде соборна. Тому ми також віддали честь кіборгам – і загиблим, і живим. Пролита вами кров не пішла на марне. Ми, учні лігницької школи, про це пам'ятаємо і надалі хочемо пам'ятати!

за хвилю-хвилиночку

29 Вільхівецький кермеш_ 25-26 травень

64 Свидницький фестиваль_ 14-16 червень

37 Ждинська ватра_ 19-21 липень

КОНКУРС МАЛЮНКУ

Лемківщина оком дитини

TERMIN NADSYŁANIA PRAC: 1.06.2019
Finał: 20.07.2019 ZDYNIA
www.lemkounion.pl/konkursy.html

Об'єднання лемків при співпраці з Лемківськом освітнім фундацієм ім. Івана Криницького запрошати діти шкільного віку (1-8 кл.) взяти участь в черговій едиції Конкурсу малюнку «Лемківщина оком дитини».

Тема конкурсу

«Святочни строї лемків»

Більше інформації (регулярні і друки до заповнення) на сторінці ОЛ:

<http://www.lemkounion.pl/konkursy.html>

Праці формату А3 або А4 виконані довільном техніком просиме прислати на адрес: **Zjednoczenie Łemków, ul. Jagielly 2, 38-300 Gorlice** з дописком «Конкурс малюнку» до 1 червня 2019 р. На звороті праці просиме подати: назву, ім'я і прізвище автора, вік, клас, місце проживання, ім'я і прізвище опікуна. Разом з працьом просиме переслати карту зголошення і оспідчиня, котри можна стягнути зо сторінки ОЛ.

Оголошення результатів, урочисте вручення нагород і виставка праць одбудутся під час XXXVII Лемківської ватри в Ждини, 20 липня 2019 р.

ТЕКСТ ЛАРИСА ШКВАРЛА

це молитовне прославлення Бога через театральне дійство та комічне відображення побутового життя, якого вже дотримуються декілька століть поспіль. Цього року також у Криниці і в Домі культури в Теличі виступив наш дитячий вертеп. Діти разом із своєю вчителькою Ларисою Шкварлою та отцем Григорієм Пацаном приготували святкову програму. Ангелики - Марися Криницька, Мая Макух, Наталя Святківська. Пастушки - Дарія і Ольга Гарасим і Марта Ветеха. Цар Ірод - Альберт Псонак. Роль жида відіграв Павло Криницький. Чортик - Павло Макух. Три царі - Оксана і Вікторія Святківські та Вікторія Макух. Подвійну роль заграла Юлія Бронішевська - циганки і смерті. Віншувальники - Мая Адамович, Миколай Макух и Мадзя Святківська. У вертепі були і повага, і жарти. Збагатила виступ гра на скрипках Ольги і Дарії Гарасим. Усі діти дуже старались. Треба подякувати всім батькам за допомогу в приготуванні, а особливо Петру Гарасиму за те, що грав на акордеоні, коли діти співали коляди.

Несли добру вістку

ТЕКСТ ВІКТОРІЯ ГОЙСАК

Колядничі групи мандрували Лемківщином в різдвяним часі 2018/2019 року, несли добру вістку в лемківські хижи і віншували газдам достатку і щестя в Новім році. Єдна з таких груп – з панкняньскої парафії, до котрої належат села Панкна, Маластів і Ропиця Руска, - представили свою коляду-вертеп для Малопольской туристичної організації, яка зробила з виступу фільм з етнографічним коментарьом. Відео било награване кінцьом січня в Загороді мазярській в Лоси. Автентични стари хижи, присипани снігом, церковця, давни нарядя і пец в середині хижи, господиня, котри приймає колядників – тото вшитки творило старовинну атмосферу і переносило і самих артистів, і тих, хто їх буде озерав в давни часи і настроїй такого старого колядувачя. Колядничя група складалася з діти ріжного віку – од садочка до середньої школи, і їх родичів, котри зобралися на Різдво і ходили по коляді віншувати газдам зо своєю парафією, а на запрошиня з Кракова свій виступ повторили. Таке спільне колядування, можна повісти, родинне – то барз добрий спосіб переказати на практиці давни традиції своїм дітям, а і рідну бесіду, бо під кінець колядування, коли тоти сами тексти сут виголошани в п'ятнадцятій чи двадцятій хижі – то каждая дітина юж знає напам'ят цілий сценарій і властиво, може заграти каждую ролью, прошу мі вірити!

в Теличі

г Лоси

а што чути на Антоничівці

Тот раз з регіональними лемківськими вечірками

22 грудня 2018 р. при-шли-зме до Лосі. В сільській сьвітлиці, де зорганізоване було спіт-кання, зобралися як стар-ши, так и молодши меш-канці села. Цільом той стрічи була реконструкція автентичних забав и тради-ційних вечірок з участю найстарших сьвідків, яки пам'ятают тоту обрядо-віст, и яки за молоду сами брали в них участ. За сто-лом вечіркових експертів засіли: Володимира Баняс та Іван Криницький родом з Клемківки, Анна Бубернак родом зо Шквиртно-го и Анна Адзима родом з Луга. Крім густих спогадів, прикрашених гумором, мали-зме змогу відити та попробувати, як ся чеше и пряде лен. Бо хто з нас тепер знає, што то є возок, куділь, гладельниця чи мотовило? За то на потреби вечірок лосяне побрали по своїх хижах и знесли до сьвітлиці давни нарядя уживани на вечірках. Подія зорганізована була през гурток Об'єднання лемків з Лосі та Центр культури ім. Б.І. Антонича.

Вода, віск, оген, мед, яйце, кров... магічні обряди в карпатських традиціях

Тематична зустріч з др Ольгом Соляр мала місце 16 березня 2019 р. и була продовжином зачатой три роки тому теми магії и ріжного роду вірувань, пов'язаних з обрядами Різдвяних та Великодних сьвят. Тот раз дуже було о символіці стихій (вода, оген) та згаданих в назві спітканя атрибутів. Пані Ольга розповіла нам о їх практичнім застосуваню в традиційній медицині, яку знают тепер лем наши баби

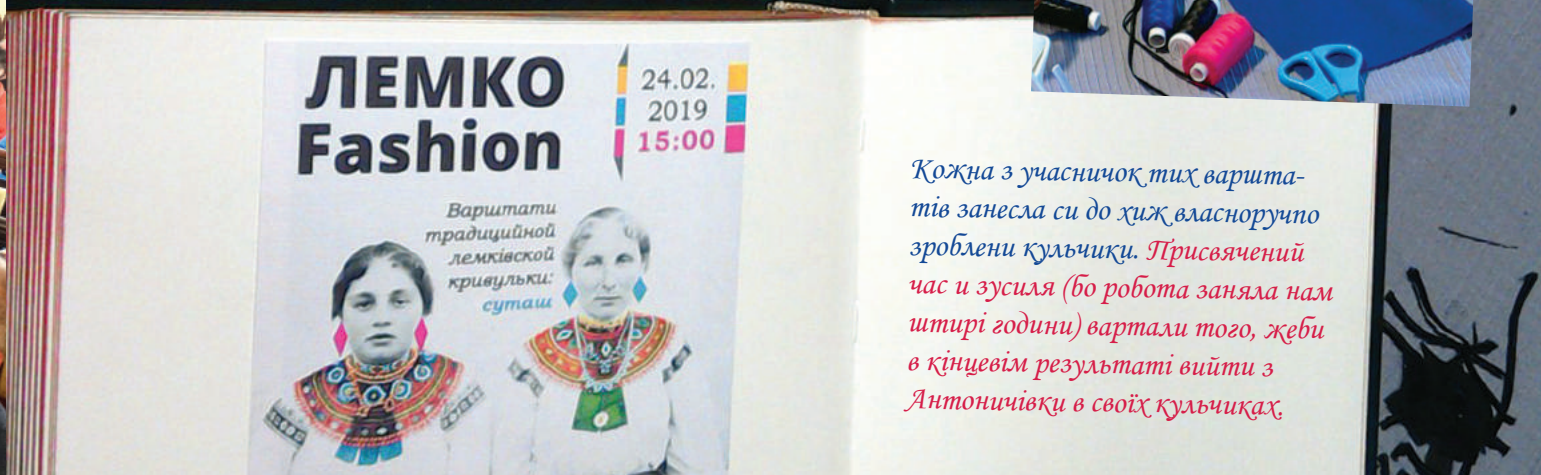
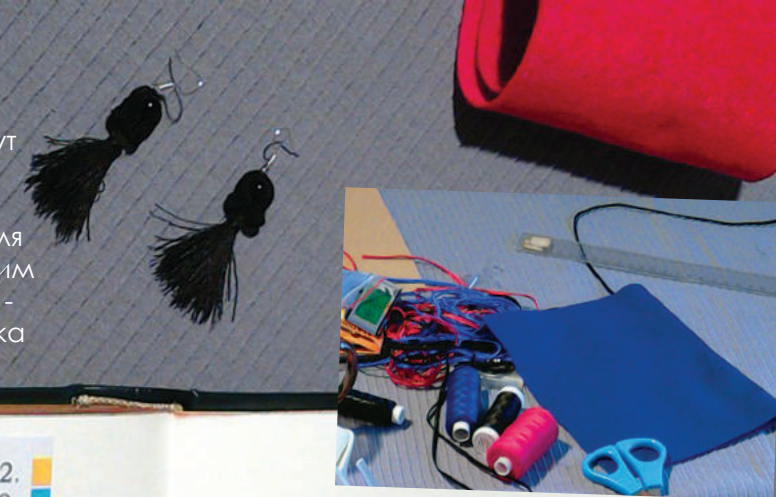
и дідове. Цікавом частином спітканя була тіж презентація паління рожи. То стародавня медична ме-тода позбива-ня шкірних долегливости, яку колиси практикували босоркані та сільски знахорки. Ведуча стрічи пригадала тіж о різних практиках змі-тування гроків та віруваннях, яки не раз сут на пограниччї поганьства и християн-ства.

ТЕКСТИ

ЛЕМКО Fashion 2019

То пропозиція скерувана суто до жінок, яки хочут попрібувати своїх сил в варштатах творіня при-крас. Тот раз зробили-зме кульчики методом сутажу. 24 лютого 2019 р., варштати провела для нас Катерина Ваховська, яка співпрацює з нашим Центром юж більше трьох років. Пані Катерина - то досьвідчена проєктантка жіночих прикрас, яка охочо и вміло ділитися своїм знаньом з іншими.

Кожна з учасничок тих варшта-тів занесла си до хиж власноручно зроблени кульчики. Присвячений час и зусилля (бо робота заняла нам штирі години) вартали того, жеби в кінцевім результаті вийти з Антоничівки в своїх кульчиках.

Щиро запрошає,

приходте, двери Антоничівки сут широко отворени для вас!

НАТАЛІЯ ГЛАДИК

Про наступни події на Антоничівці та фото-реляції з минулих:
www.lemkounion.pl

Іде зьвізда чудна... Шторічний вечер коляд отверят новий рік календарних подій в нашім Центрі культури на Двориску. 27 січня 2019 р. до Антоничівки завітали дві групи колядників, можна навет речи, же з далеких закутків Поль-щи. Перша група санківско-горлицко-олавска під музичном опіком Мірка Богоня, а друга гладішівско-конечнянська, зорганізована през Фому Болеха. Гідні ся нас товди зобрало, охо-чих до спільного сьпіву тіж, бо по виступах груп колядничих взяли-зме ся разом до колядування аж до пізного вечера. Приємні, же серед нас бив тіж війт гміни Устя Горлицке Збігнев Людвін та голова Ради гміни - Йоанна Добек.

Остаткова забава

„Краса традиції” в Лігниці

9 III 2019 р. в Лігниці в Салі Бальовій «Копча» при ул. Кавалерийській мала місце остаткова забава, яку організував лігницький гурток ОЛ. Забава була під закликом «Краса традиції», а до танця грав ансамбль «Водограй».

Слова «Краса традиції» в задумі організаторів мали пробудити учасників забави, щоб в той вечір прийшли в вишиваних кошелях, сорочках, сукнях та інших традиційних одягах.

В той вечір в Лігниці бавилося понад 230 люди та дуже з них було в наших обличчях. Люде приїхали з різних стран Польщі: з Гір (м.ін. Горлиць, Ждини, Бортного, Криниць), зо Зеленой Гори, Кракова, Вроцлава, Любіна, Пшемкова, Рудной, Громадки, Замєніць, Ярошівки і Лігниччини. Медже тима, яки пришли одягнени по-своєму, льосували зме нагороди — запрошиня на тогорічну Лемківську ватру до Ждини. Виграли:

Ружа Демай, Яніна Лабуда, Наталія Бочнєвич, Адріян Чупак, Іван Вєв'юрка. На забаві били тіж члени весільних ансамблів зо своїма родинами, котри діют на Лігниччині і не лем: Андрій Перегрим з ансамблю «Троянда», Євген Демай з ансамблю «Демай», Роман Калитка з ансамблю «Клюб 46», Дарій Матійчак з ансамблю «ДаМир» та цілий ансамбль «Водограй». І власні лідер «Водограю» Андрій Губ'як запросив тих вшитких гудаків, щоб разом заспівали пісню. Так ся стало і кожен з них заспівав єдну стрічку нашої народної пісні.

При вході на коридорі можна було не лем побесідувати медже собом, але і почитати, презрїти різні номери часопису «Ватра», взяти реклямови матеріали про нашу лігницьку школу чи Лемківську освітню фундацію ім. Івана Криницького.

Можна повісти, што в той вечір в Лігниці били люде з різних наших середовищ: і під кутом віку, і церковной приналежности. Люде просто хтіли ся добрі побавити медже своїма і засвідчити, што нич нас так напавду не ділит, коли хочеме вшанувати традицію наших предків і гнєсній світ нашої культури - той привезеной в вагонах акції «Вісла», але і той нової, котра зродилася през 70 років на вигнаню і не лем. Як організатор не знам, чи вшитким ся сподобала тота забава. Вірїме, што так - лем разом!

Ксеня

ТЕКСТ АДАМ ВСВ'ЮРКА

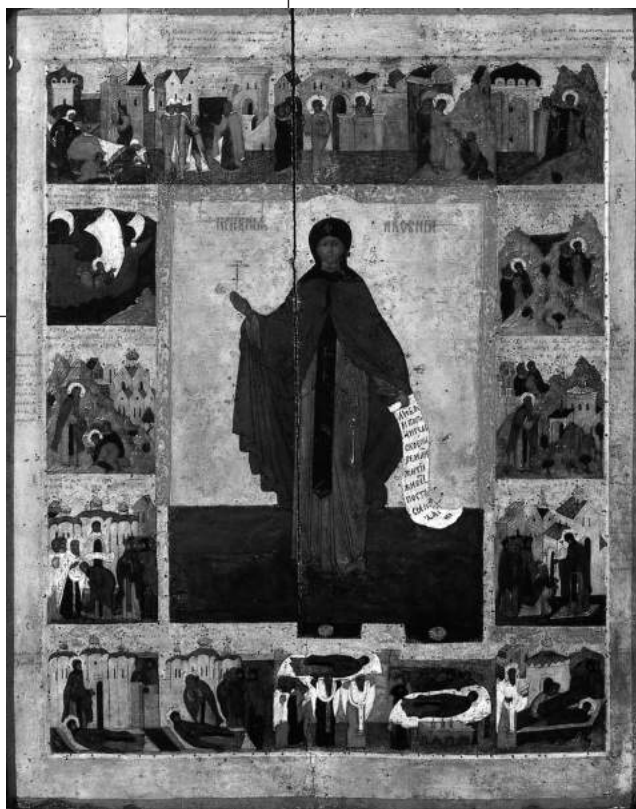
«Вертайме до давних імен» то рубрика, в котрій вказуєме імена, яки жили колиси в нашій історії, а гнеска сут лем винятково вживани в наших родинах. Ім'я Ксеня є популярне в світі і тепер, хоц для нас все є найперше «нашим». Векшіст святих, о котрих єм писав, били мучениками і мученицями. Сумно, бо тото вказує, што аж треба вмерти за віру, штоби стати святим. Але так, на щастя, не є до кінця, а свята Ксеня є того барз добрим прикладом. Ім'я тото, як і векшіст наших імен, походить з Греції, як і наше християнство та культура. Ксеня по-

грецки значит 'гостинна'. В історії найбарже відома свята Ксеня Римлянка з Миласи, часто звана Преподобна Ксенія Римлянка. Так напrawdę тота свята звалася Євсевія. В історії Вселенської Церкви явится як дяконіса, свята монахиня-преподобна. Так є тіж звана в наших Церквах – греко-католицкій і православній. Тоту святу поважають і в вірменській і коптійській Церквах. Вродилася в V ст. в Римі в родині барз богатого і поважаного римлянина — сенатора. Няньо бив християнином і то він на хрещеню дав своїй дітині ім'я Євсевія. Малу Євсевію барз добрі родиче вивчили, але она мала

кус інши мрії на своє житя. Не хтіла іти замуж, хоц родиче барз того хтіли і юж мали для дівки мужа. Але Євсевія задумала посвятитися Богу. Разом зо слугами всіла на корабель та поплила до Александрії, там, де колиси била відома бібліотека. Далі поплила, пребрана як парубок, на острів — вису Кос. Там стягнула чоловічий одяг, повіла, што є дівком і од втовди казала себе звати Ксеньом, штоб родиче ей не нашли. Стала монахиньом під опіком монаха з Атосу, котрий приходив там што пару тижнів та підтримував дівки, котри віддалися на службу Богу. Але з часом юж Ксеня перенес-

лася до Миласи в Малій Азії, гнеска то є Милас в Турції. Там замешкала далеко од люди та посвятилася Богу. З часом вістки о побожності Ксені розишлися медже народом і збудовано там монастир. През ціле житя в монастирі Ксеня вказувала людям свою любов до Бога та побожність. Барз перестерігала постів та міцно вірила в Бога, што барз будило поклоняня до монашого чину медже молодима дівчатами. Для того о монастирі Ксені всяди розповідали. Свята Ксеня гмерла деси в роках 450- 457 на горі Атос. На довго до того переповіла свою смерт

што до дня та попращалася зо вшиткими. По смерти монахині Ксені на ей гробі почалися чуда, котри лем міцніше підтвердили і засвідчили ей святіст. Церкви величают святу 6 лютого. На іконах свята представлена як молода монахиня вбрана на чорно, в правій руці має хрест, а в лівій - Святе Писмо. Гнеска ім'я Ксеня кус інакше ся принимат. Стратило тото знамено побожності, хоц з другой страни є популярне в світі і не лем слов'янським. Ім'я дарує почутя краси і мудрости. Для того гнеска так популярни сут акторки, жінки бізнесу і спорту, яки носят ім'я Ксеня. А і ми, коли сьпіваме «Гуцулко Ксе-

„Подорожня” Ксеня Римлянка

ню, я тобі на трембіті...» - то уявляме лем гарду і молоду дівчину, яка позерат нам глибоко до очи. А як не мала би позерати в очи лемка, коли гуцули то кус наши сусіде з єдного спільного народу? Так што коли сьпіваме тоту пісьню і стрічаєме Ксені на нашій дорозі житя, не забивайме, же тото ім'я приносить святіст як і гостинніст. А гостинніст лемки поважають як святіст. Бо коли гвойдеш до хижки лемка та не зіш хоцби кусок хліба, то Бог не буде дарив газдам през цілий рік. Не забивайме про гостинніст, а свята Ксеня нам поблагословит през тото в житю.

В порогах нашого ЛІЦЕЮ в Лігниці

(частина 16)

Школа, яка єднала лемків

Кожен лемко переважно дивиться на Лемківщину через село своїх предків. Це добре, бо значить, що рідне село важливе для нього. Але з другого боку, тоді він не бачить Лемківщину цілісно, не бачить життя лемків по інших селах. І так, думаю, є досі, коли кажемо, хто є лемком, а хто ні. Завжди існувала проблема – де закінчується східна Лемківщина. А, може, це не проблема, якщо ми всі діти одного народу, а етнічні кордони – це часто тільки думки псевдонауковців? Зокрема і деяких етнологів, які, на жаль, хочуть нас поділити. Навчаючись у лігницькому ліцеї, я почав ширше дивитись на лемківський світ. І не завдяки самим урокам у школі, а завдяки товаришам і товаришкам з різних сторін Польщі, які вчилися разом зі мною. Вони говорили діалектом дуже подібним до мого лемківського з-під Криниць. Їхні діди були, між іншим, з Сянока, Ліська... Учні-товариші з півночі Польщі казали, що вони також лемки, тільки щоб мати національну свідомість та боронитись разом зі всіма вигнаними акцією «Вісла» говорили: ми всі українці. Навчання у школі показало мені, що лемківство сьогодні живе не тільки в горах і на заході, але також на півночі Польщі, тільки треба хотіти це бачити. Завдяки лігницькій школі я це побачив та зрозумів, що світ лемків у Польщі набагато більший, ніж нам часто здається.

Випусники 2001 р., вихователі Івона Поляновська і Іван Шумада

Батрух Анна, Божик Анна, Бунько Катерина, Хомин Орест, Домбровський Адам, Фецьо Ярослав, Гарбера Магдалена, Гнатюк Андрій, Гопей Орест, Готра Маріянна, Колач Іван, Кудрик Аліція, Мніх Петро, Налєпа Петро, Новіцька Світлана, Оринчак Андрій, Рєвак Марта, Романко Рєната, Суховацький Петро, Шахмат Богдан, Щипчик Маргарита, Тилявська Аліна.

Випусники 2002 р., вихователь Іванка Кочанська

Барновська Анна, Бішак Аніта, Хорошак Петро, Циркот Марта, Демай Анна, Гєля Петро, Гунчак Лідія, Юруш Агнєшка, Колодійчик Анна, Ковальчик Йоанна, Підлипчак Дарія, Шафран Орест, Табака Павло, Василик Роксана.

Випусники 2003 р., вихователі Олена Калитка і Христофор Беявський

Бродюк Адріян, Бучко Анна, Буковська Марія, Холєвка Дарія, Чабан Магдалена, Гіба Григорій, Гавран Галина, Клапач Роман, Круль Петро, Матійчак Йолянта, Рибєнська Дарія, Смарж Марта, Сочинський Юрій, Шумада Павло, Вархолик Юлія, Винник Анна, Вуйцяк Олександр. (далі буде)

— • — • —

Минуло 5 років від кривавих подій Революції Гідності

Пам'яті Володі Жеребного лемка, загиблого на Майдані в лютому 2014 р.

Ну, чому ж ти, синочку, не розкажеш мені,
Чи болять тобі дуже? Не всміхнешся у сні.
Як тобі без родини, без студентських ідей?
Я б тебе пригорнула, сину мій, до грудей.
Я б тебе лиш любов'ю рятувала від ран,
Я б тебе не пустила вдруге вже на Майдан.
Твоя, сину, могила в квітах, не у траві,
А поплічники яника* ситі, горді, живі.
Розкошує, гуляє, знову тішиться зло
Так, неначе Майдану в Києві не було.
Що змінилось в країні? Виросли хабарі.
Чи тобі, мій Володю, не самотньо вгорі?
Моя туга, мій смуток простелились, як шаль.
Чи ти чуєш, як плаче за тобою душа?

Ти казав:

- Треба гідність, воля і боротьба!
А мені на цім світі залишилась журба.
Більшої, мій синочку, не зазнати біди.
Твої очі цілую, обнімаю сліди.
Я думками з тобою в мить весни і грози.
Той граніт мав розплавитись від моєї сльози

Неля Кінзерська

*яник – В. Янукович

Весільні знімки з заходу і не лем

Праці Сари Карчевской - учасниці 47-го
Загальнопольського конкурсу писанок
ім. М. Ковальського в Гожові Влкл (2019).

Сестри Мирни з Лосього біля Криниці,
30 роки.

Джерело:
фотографії зобрав Адам Вев'юрка

Весіля - в хижи. Модла-Патока, 60-и роки.

Дружки и дружбове.
Весіля Ірени Найки
и Івана Вев'юрки.
Заменіце-Колонія, 70-и роки.

спростування

В останнім зимовим номери
«Ватри» на с. 20 під знімком
з весіля пана Петра і Марії
Гойняк, з дому Гриценяк,
є інформація, що фото
било зроблене під кінець
50-х років, натоміст дата той
фотографії – то 1949 рік.
Редакція перепрашат за
помилку.

ТЕКСТ АДАМ ВЄВ'ЮРКА

Відвідайте разом **Команчу**

Частина II

В границях Королівства Польского та Речипосполитой в XV-XVIII століттях

Коли Галицько-Володимирське князівство силом заняв король Казимир Великий в сорокових роках XIV ст., Земля Сянічка - як част воєводства Руского - стала частином Королівства Польского. В державі тій перши документи про Команчу найдеме аж в 1512 р., коли тото село згадане є як Кшеменна-Цшеменна.

православного віросповідання, котри мали стан вільних люди, яки не мусят відробляти панщину. Першим шолтисом бив газда, котрий заклав тоту нову Команчу - Іванко Щавінський. В 1524 р. двох синів шолтиса Іванка заклали село Чистогорб. Не знаме, коли при церкві збудовано двір роду Куманецких гербу Леліва, котрий свій початок мав в Кульчицях недалеко Самбора. Ту історики не до кінця сут згідни, чи то бив рід польський, чи український. Хоц коли посмотриме на назвиско роду та герб, то вказує, што то наш руский-український рід шляхетський, давніше боярско-лицарський.

В Австрії та Австро-Угорщині (1772-1918)

В 1785 р. в греко-католицькій парохії в Команчи било 450 вірних. В тим часі в селі било іщи 16 поляків та 16 жидів. През праві 50 років парохом бив Іван Ліщинський (1860-1908 рр.). По його смерті два роки парохом бив о. Милош Левицкий, а од 1909 р. - о. Іларіон Венгрінович. В 1909 р. в церковних документах записано, што в парохії Команча меш-

В документі тим є записана як нове село на вирубанім лісі при ріці Команча. Хоц добрі знаме, што село на праві руским юж било. Што веце - тото нове село з часом приймає назву Команча. Про тото свідчат документи з 1523 і 1530 р. Як скоріше єм писав, назва Команча, як часто повідает сами команчане, бере свій початок од українського слова «команиця», што по-польски значит «конічина». Коли засновано Команчу другий раз юж не на праві руским - она стала частином земель королівських староства сяніцького. Кед зме юж при тім, треба спомнути, што уряд старости пришов на тоти землі з Чех. І то власні за позволіням старости сяніцького в 1512 р. русин-українець Іванко зо Щавного заклав зас Команчу - юж в Королівстві Польским. Три роки пізніше тото затвердив в документі король Сигізмунд III Ваза. Команча била селом чисто нашим, то можна підтвердити тим, што лем церква в тим селі отримала привілей локаційний 1 лан землі. Костела в селі тим не било. В 1523 р. в селі мешкало 10 люди

кало 33 поляків, 152 жидів та 1845 українців. Треба ту підкреслити, што парохію Команча творили мешканці Команчи, Чистогорба та Довжиці. В самій Команчи било 775 наших люди. В документах неє жодних слідів, што в селах тих били якиси латиньски костели. В Команчи била тіж початкова школа з українськом мовом навчання. Вчилося в ній 100 діти.

Наши люде били барз добрі зорганізувані. В селі міцно діяла «Просвіта» та кооператива, котра мала свій sklep. В 1901 р. парохію візитував греко-католицький владика перемиский Константин Чехович.

На початку XX ст. до парохії Команчи далі належали села Чистогорб та Довжиця, які разом били в деканаті Лупків. В тім часі дійшло до зміни властителя панського двора. Граб'я Юзеф Потоцкі з Риманова викупив двір в Команчи з ґрунтами правдоподібно од жида та став його новим властителем. Так земля команецка гвошла в двадцете столітя, а што ся діяло далі напишу в наступним номері «Ватри».

Статя написана на основі Шематизму Перемиской греко-католицькой єпархії та Афтаназі т. VII А

На фото: Юлія Барна і Йосиф Майкович, 1930-40 рр.

Джерело фотографій: apokryfuskifoto.org

Форсиція - натуральний рутіноскорбін

Яр, можна забратися барже до роботи в поли. Єднак часто іщі мусиме боротися з ріжними вірусами ци хворотами, протозапропоную вам зробити си натуральний рутіноскорбін, котрий маме доступний на витягніня руки, не мусиме ити до аптики, лем надвір розозритися за жовтими квітками, за кряком форсиції.

Форсиція (Forsythia) - рослина барз часто саджена в наших загорідках чи парках. Їй квіткі маю в собі навет до 1% рутини, котра є міцним антиоксидантом, сповільняє процеси старіняся скори і хоронит зір; кверцетина діє протизапальні і зменшат алергічні реакції; антоциани додатково зміцняють судини (nacznipia włosowate); сапоніни дію тїж як відхаркувальний засіб.

з домашньої аптечки

ТЕКСТ **чуГаня**

Як зробити?

Принесене квіткі стелиме на білій плахті і лишаме на 15 минут, жеби робаки ци павуки го опустили. Пам'ятайте лем, жеби не світило на них безпосередні сонце. По тим часі квіткі дрібно кроїме, потрибуєме го 50 г.

В осібним начиню рихтуєме:
250 г демінералізуваної води
250 г гліцерини
5 г квасу аскорбінового або іншого

Тим заливаме наши квіткі. Шитко одставляме на тижден в темне місце, штоденні мішаме, пак цідиме і готове. Можна додавати до студеного питя ци коктейлів. Стосуєме 15 крапли 3 рази денні.

Квіткі тїж можна сушити сой на зиму, в темним, провівним місци. Заохачам єднак істи на свіжо.

Припоминам о маївках, хабзині і каштанах, зараз будут!

Пам'яті о. Владислава Росецкого

Лемки, як ціла українська меншина в Польщі, були і сут до гнеска міцно пов'язані з Церквом, а, може, ліпше - з Церквами, бо ми в векшости належимо до греко-католицького і православного віросповідання. Доля Греко-католицької церкви по 1947 р. була в Польщі барз тяжка. Хоц і Православна церква, а особливо деяки священники, котри хотіли бити незалежни од комуністичной влади, тіж малі нелегке житя. Але то тема кус ширша, на інчу нагоду.

Греко-католицька церква по 1947 р. стратила вшитки парохії, церковне майно, храми та векшіст вірних, котрих

розшмарено по заході і півночі Польщі, не даючи їм можливости брати участ в богослужинях. Та тоті вірні не хотіли відречися свого і вшиткими дорогами глядали можливости, штови однайти місце, де, часто в таємниці перед польском владом, правилася наша Літургія. В тій послузі потрібні би́ли священники. А їх

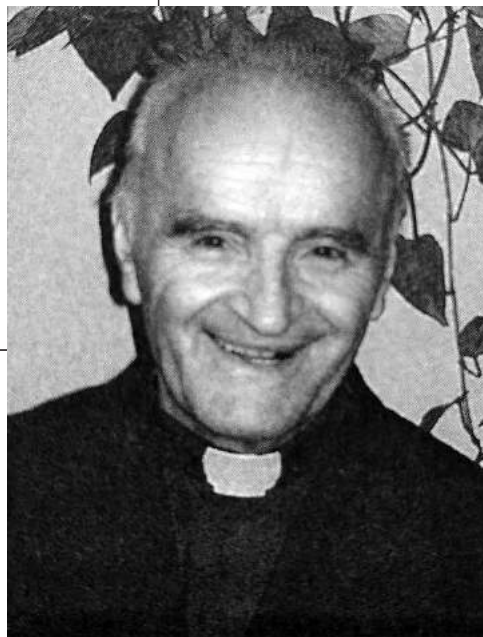
доля по другій світовій війні була ріжна. Деяки з вірними виїхали на Радянську Україну, «до Росії», де нераз їхнє майбутнє було трагічне. Інших ув'язнено в концтаборі в Явожні, а деяки вступили до латиньської церкви, хоц часто в скритости давали послугу нашим вірним.

Не забувайме тіж, што деяки з них (і то не мало) мали родини: жену і діти, а тото є чуже в латиньській церкви. Сут в тій історії тіж припадки священників, котри вступили до польских монаших чинів, де давали послугу монахам і монахиням, штови як найдовше затримати в собі пам'ят про минуле житя в структурах Греко-католицької церкви. Прикладом того є о. митрат С. Дзюбина. Што правда, би́ли і такі священники, котри перешли до латиньської церкви та не хтіли юж чути нич про наше. Не хцу їх судити, бо напевно їм з того не жилося легко, лем хцу вказати, што і така була доля. Што правда, так дієся і до гнеска, бо і тепер коло Лігниць і в самій Лігницьі сут принаймні 2 латиньски священники, котри походять з чисто наших родин і думают, што про тото нихто не знає. А так напrawdę вшитки знають, лем в очи їм не повідають. Кус тото болит. Але, може, колиси ся они додумают,

як далеко одишли од свого народу.

Акція «Вісла» то не лем 1947 рік. Вона є в нашим житю до гнеска. През тоті роки наши люде родилися, женили - просто хтіли нормальні жити та сповняти свої мрії. Для тих молодих люди з греко-католицьких родин, в котрих би́ло покликания до священства, не би́ло іншого виходу, як піти до латиньської семінарії, бо нашої не би́ло. Для того гнеска треба дати пошану тим священникам, котри, як би́ла юж можливіст правління по своему, вернули до церкви свого народу. Хоц напевно їм лекше і вигідніше жило би ся на латиньській

парохії. Они однак віру в Бога несли разом з любов'ю до свого народу. Таким священником для мене бив юж покійний о. Владислав Росецкий. Што правда, лем пам'ятам його з дитячих років, коли служив на парохії Лігниця-Модла-Заме́ніце, допомагаючи о. митратови Іванови Мартинякови.

бл. п. о. Владислав Росецкий (1930-2019)

Отец Владислав Росецкий народився 25 липня 1930 р. в Руда́вці в Україні. 26 марця 1961 р. у Вроцла́ві приняв свячина в латиньским обряді з рук кардинала Болеслава Комінка, бо іншого виходу не би́ло. Служив вірним нашої церкви як греко-католицький парох в Гожові Велькопольским, Стшельцах Краєньских, Мендзижечи і Сквезині.

Допомагав тіж в парохіях на Долішній Сілезії та на Зеленогірщині. Остатні роки жив в домі священників-емеритів у Вроцлаві. Помер в ночі з 29 на 30 грудня 2018 р., 4 січня похоронено його у Вроцлаві. Чин похорону вели зо священниками владика Володимир Ющак.

В моїх очах о. Росецкий лишився як священник барз веселий і скромний. Він все знав найти час для кожного, штови подарувати своє добро та усміх. Барз любив жартувати, вказуючи, што віра в Бога не мусит бити сумна. Тот його усміх в пам'яті люди лишився до гнеска. Ми, лігничане, котри знали о. Росецкого про нього николи не забудеме, бо він бив прикладом, яким повинен бити священник - пастиром близько Бога, люди та свого народу.

Адам Вєв'юрка, 3-к голови ОЛ

Пам'яті Лідії Курилло

Світова федерація українських лемківських об'єднань з сумом сприйняла звістку про відхід до Вічності пані ЛІДІЇ КУРИЛЛО, магістра біології, лемкині з роду Куриллів з Фльоринки по татові Теофілу і з роду Іванишів з Більцареви по матері Любомирі. Покинула цей світ глибоко віруюча людина, яка багато і невтомно трудилася для добра Української греко-католицької церкви та дорогої їй серцю Лемківщини.

Хоч народилася Лідія в Лешні Познанського воєводства, проте у 1940-му році вони з матір'ю та братом замешкали в Кракові, на вул. Гродзькій, 32, неподалік храму св. Норберта. І невдовзі їхнє помешкання стало інтелектуальним серцем краківської парафії. Тут зберігалися важливі пам'ятки з концентраційного табору у Талергофі, а також велика лемкознавча бібліотека.

Тут Лідія гостинно приймала українських патріотів з Лемківщини і цілої України. Адже вона походила з родини, яка шанувала свою українську ідентичність. Донині в церкві у Фльоринці зберігається стінопис зі св. Володи-

миром Великим з Тризубом у руках, який написав невідомий іконописець за часів парохування тут її діда отця Василя Курилла в 1910-1930-тих роках. Лідія разом з братом Олександром, магістром юридичних наук, чимало часу і сил присвятили церковно-національним справам і значною мірою спричинилися до повернення у власність УГКЦ храму св. Норберта у 1993 році, що його захопив польський Костел після 1947 р.

Лідія Курилло одберат почесну грамоту з рук Адама Вев'юрки, вересень, 2013 р.

І саме тут у 1994 р. було започатковано музей ім. Богдана Лепкого.

У цієї невтомної лемкині в грудях билосся велике добре серце, відкрите для людей, звернене до Бога. Маємо гідний взірєць духовності, праці, самопожертви, який назавжди залишиться у вдячній пам'яті лемківської громади для наслідування.

Сердечно розділяємо Ваш сум і висловлюємо глибоке співчуття родині та приятелям покійної. Зі щирою скорботою і світлою пам'яттю...

Ярослава Галик, голова Світової федерації українських лемківських об'єднань

**ОЛ та Редакція «Ватри»
єднаються в болі з родиною Покійної.**

Ліді Курилло

на прощання

Лідіє

У Фльоринці майже весна
Дідусь у салоні
З друзями в маряшці грає
А ти відходиш
На Великдніє
Постування

Лідіє

Мовчу, але це не означає,
що немає у мене болю.
Життя є дзеркалом
І бачу в ньому те
Що в собі маю
І знаю, що жоден день
Вже не повториться
І туга буде за Тобою

Лідіє

Сказали бо

Що смерть простіша від життя
Надійшли часи, коли треба вибирати
Між тим, що добре,
А що простіше
Іди туди,
до Небесной Фльоринки
Під Кичером сядь
І визерай нас
Недовго й ми приїдемо
До Вас
До побачення

Лідіє

До позарани
Вічна Тобі Пам'ять

Олександр Маслей

січень

12-13.01. Лемківщина Північна и Південна. Краківський гурток ОЛ організував дводневу коляду по обох сторонах Карпат: г Лоси и Хмельовій.

25.01. Лося. На 89 році життя одишов до кращого світа лосян св. п. Василь Шлянта – довголітній член місцевого гуртка ОЛ, oddаний громадській справі, постійний учасник цер-

бл. п. Василь Шлянта (1930-2019)

ковного життя, автор спогадів «Моє рідне село Лося».

24.01. Телич. В Домі культури в Теличи и в криницькій церкві (13.01) виступила дитяча коляднична група з вертепом, зрихтуваним вчительком Ларисом Шкварлом и отцём Григорійом Пацаном.

ТЕКСТ МІЛЬКО ГОЙСАК

Інфо за лем-часом

з циклю Лемківска хроні

25.02. Лося. Коляднична група з панкнянської парафії, до котрой належат села Панкна, Маластів і Ропиця Руска, - представили свою коляду-вертеп для Малопольской туристичной організації, яка в Мазярській загороді зробила з виступу фільм з етнографічним коментарём.

27.01. Горлиці. Центр культури ім. Б. І. Анто-нича організував щорічний вечер коляд, на котрім запрезентувалися ждиньски колядники и колектив «Ручай».

ЛЮТИЙ

02.02. Горлиці. На парафіяльним вечері коляд, організуваним УГКЦ, виступили горлицьки діти, котри під опіком сестри Наталії приготували традиційний різдвяний вертеп.

09.02. Горлиці. В приміщеннях Староства Горлицького повіту проходив Х З'їзд Об'єднання лемків з 55 делегатами и чисельними почесними гістами. Головом каденції 2019-2021 обрано дотеперішнього голову ОЛ Штефана Клапика.

22.02. Люблін. Член Головної управи ОЛ Олександр Маслей брав участ в спітканю представників української меншин з Президентом України Петром Порошенком.

23.02. Горлиці-Світ. Світова федерація лемківських-українських об'єднань організувала міжнародне інтернетове засідання Управи

Коляда по обох сторонах Карпат: г Лоси и Хмельовій

06 січня 2019 р. Вселенський Патріарх Варфоломей передає Томос предстоятелю Православної церкви України Епіфанію

СФУЛО. ОЛ представляли: з-к голови ОЛ Ш. Шлянта и з-к голови Г. Суханич.

24.02. Горлиці. Центр культури ім. Б. І. Антонича в рамках «Спіткань з Лемківщином» організував варштати традиційной лемківской кривульки ЛЕМКО Fashion.

28.02. Краків. Голова ОЛ Штефан Клапик і секретар ОЛ Наталія Гладик спіткалися з Уповноваженим з питань меншин Малописького воеводства Євом Подленцком в справі отримання Почесного патронату для 37 Лемківской ватри в Ждини.

березень

06.03. Гожів Влп. Гурток Об'єднання лемків організував 47 едицію Загальнопольского конкурсу писанок ім. М. Ковальского. В різних категоріях перемагали: Варвара Павлицка з Члухова, Анна Кунцік з Пшемкова, Павлина Пелюшак-Суходольска з Тшебіч, Ольга Палечна з Гливиц.

09.03. Горлиці. Члени Головной управи ОЛ під час статутного засідання управи, м.ін. прийняли фінансовий звіт за 2018 рік, підсумували Х З'їзд ОЛ, оббесідували стан підготовки до 37 Лемківской ватри в Ждини, аналізували Лемківски кермеши на 2019 рік.

09.03. Лігниця. Місцевий гурток ОЛ в Салі Бальовій «Копча» організував остаткову забаву під закликом «Краса традиції», а до танця грав ансамбль «Водограй». Слова «Краса традиції» в задумі організаторів заохотили учасників забави прити в вишиваних кошелях, сорочках, сукнях и інших традиційних одягах.

16.03. Горлиці. Центр культури ім. Б. І. Антонича в рамках «Спіткань з Лемківщином» органі-

зував зустріч з етнологом, україністом др Ольгом Соляр на тему «Вода, віск, оген, мед, яйце, кров... магічні обряди в карпатских традиціях».

21.03. Лігниця. Комплекс загальноосвітніх шкіл в Лігниці ім. Б.І. Антонича організував «День відкритих дверей».

21.03. Лодзь. Міська галерея мистецтв «Галерея Вілла» експонувала праці XVIII «Лемківского Єрусалима» під заголовком «ПеклоНебо» під оком куратора - секретаря ОЛ Наталії Гладик.

26.03. Краків. З-к голови ОЛ Григорій Суханич і член Президії ОЛ Григорій Троханівский спіткалися з Уповноваженим з питань меншин Малописького воеводства Євом Подленцком в справах освіти.

28.03. Бортне. Голова ОЛ Штефан Клапик і юридичний консультант Павло Сокіл спіткалися з з-ком Генерального директора Державних лісів Б. Пйонком в справах, зв'язаних з поверненням майна.

квітень

12.04. Краків. На 96 році одишла до кращого світа св. п. Лідія Курилло (родом з Фльоринки и Більцареви) – патріотка, оддана громадській справі.

17.04. Краків. З-ки голови ОЛ Григорій Суханич і Василь Шлянта взяли участ в похороні св. п. Лідії Курилло.

19.04. Горлиці. Центр культури ім. Б. І. Антонича в рамках «Спіткань з Лемківщином» організував варштати натуральной косметики «Лемcosmetik», котри провадила Анна Чухта. (мг)

ВАТРА

lem.www - вартат зазріти, послухати...

Центр культури ім. Б.-І. Антонича в Горлицях:
концерти, виставки, прелекції, презентації;
Бібліотека ім. Василя, Теофіля і Олександра Курилів
www.facebook.com/CKAntonycz

Свято лемківської культури "Лемківська ватра"
Ждиня, 19-21 липня 2019 р.
www.watrzdynia.pl; www.lemkounion.pl

Лемківська освітня фундація ім. І. Криницького
<http://lemkoeducationfound.is-great.org>

Радіо „Кермеш” Передачі: неділя 22:30
www.facebook.com/Kermesz

Радіо „Скриня” Передачі: понеділок 18:10
www.radio.rzeszow.pl/audycje

„Лемківська сторінка” www.nasze-slowo.pl

Радіо „Радіо лемко” www.radio-lemko.pl

Комплекс загальноосвітніх шкіл № 4 у Лігниць

ім. Б.І. Антонича - www.zso4legnica.pl

Комплекс загальноосвітніх шкіл № 2 у Перемишлі

ім. М. Шашкевича - www.szazsk.edu.pl

Світова федерація українських-лемківських

об'єднань www.sfulo.com

Подяка

Пожертви на статутну діяльність ОЛ
(в тім часопис **ВАТРА**):

Данута Стависка, Тилич - 100,-
Михайло Маркович, Новиця - 100,-

Сердечно дякуємо всім, які нам
допомагають. Боже заплат!

Редакція **ВАТРИ**

Головна управа ОЛ

Передплата ВАТРИ

Ціна одного примірника 3 zł. + 3,30 zł. поштової оплати в Польщі.

Річна передплата 4 x 3 zł. + 13,20 zł. (кошти пересилки) = 25,20 zł.

Від закордонної пересилки однієї „Ватри” поштова оплата - 13 zł.

Річна закордонна передплата 4 x 3 zł. + 52,00 zł. (кошти пересилки) = 64,00 zł.

Передплату замовляти за адресою Редакції.

Вплати просимо пересилати на банківський рахунок:

Zarząd Główny Zjednoczenia Łemków

BANK PEKAO SA: nr konta 83-1240-5110-1111-0000-5207-8745

Zrealizowano dzięki dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

Видає / Wydaje

ZJEDNOCZENIE ŁEMKÓW

Zarząd Główny

ul. Jagiełły 2, 38-300 Gorlice; tel./fax 18 35 32 906

www.lemkounion.pl; lemkounion@poczta.onet.pl

Редагує колегія

Вікторія ГОЙСАК головний редактор / дизайн Еміль ГОЙСАК

Адам ВЕВ'ЮРКА редактор на Західні Землі e-mail: adamwiew@wp.pl

Григорій СУХАНИЧ, Штефан КЛАПИК, Наталія ГЛАДИК, Василь ШЛЯНТА

Технічне оформлення

„LEBO” Gorlice; Drukarnia „Kwadrat” Nowy Sącz

ADRES REDAKCJI ul. Dworzysko 5, 38-300 Gorlice, e-mail: redakcja.watra@interia.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo skrótów oraz korektę językową nadesłanych tekstów.
Redakcja nie odpowiada za treść materiałów pozaredakcyjnych, nie zawsze zgodnych z jej poglądami.

ВАТРА
квартальник

писанки-ВИПАЛЯНКИ

- 3 МАЙСТЕРНІ
- 3 МАЛАСТОВА
**В СВІТЛЕ
ВОСКРЕСІННЯ
ХРИСТОВЕ**

Праці 47-го Загальнопольського конкурсу писанок ім. М. Ковальського в Гожові Влкп /2019/

фото: Lesz Dominiak